

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

**Priekšvēlēšanu aģitācija pirms
2024.gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām
(reklāmas pakalpojumu sniedzējiem)**

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Tēmas

1. Vēlēšanu kalendārs.
2. Normatīvais regulējums un tā mērķis.
3. Aģitācijas veicējs.
4. Aģitācijas apmēri.
5. Priekšvēlēšanu aģitācija un slēptā priekšvēlēšanu aģitācija.
6. Atskaites.
7. Jautājumi un atbildes

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācijas periods

Eiropas Parlamenta vēlēšanas
notiks **2024.gada 8.jūnijā.**

Priekšvēlēšanu aģitācijas periods ilgs
no 2024. gada **10. februāra līdz 8. jūnijam**

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Datumi

● **2024.gada 11.janvāris**

priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojšanas izcenojumu iesniegšanas pēdējais termiņš reklāmdevējiem (televīzijā, radio - NEPLP, presē, internetā, publiskās vietās - KNAB)

● **2024.gada 7.jūnijs - 8.jūnijs**

priekšvēlēšanu aģitācijas izvietojšanas aizliegums

● **2024.gada 9.maijs - 8.jūnijs**

priekšvēlēšanu aģitācijas izvietojšanas aizliegums televīzijā

● **Aģitācijas paziņojumi par līgumiem – 3 d.d. laikā**

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Normatīvais regulējums

- Priekšvēlēšanu aģitācijas likums
(<https://likumi.lv/ta/id/253543-prieksvelesanu-agitacijas-likums>)
- Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likums
(<https://likumi.lv/doc.php?id=36189>)
- Reklāmas likums (<https://likumi.lv/doc.php?id=163>)
- Katras pašvaldības saistošie noteikumi, kas regulē aģitācijas izvietojumu vai aģitācijas veikšanas kārtību

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācijas likums (1)

- Likuma mērķis - nodrošināt iespēju personai pirms vēlēšanām paust viedokli un iespēju sabiedrībai saņemt vispusīgu informāciju par deputātu kandidātiem, deputātu kandidātu sarakstiem, politiskajām partijām, politisko partiju apvienībām.
- Likumā ir noteikta virkne ierobežojumu, kas jāievēro tiem, kas vēlas paust un darīt zināmu vēlētājiem savu viedokli, kā arī tiem, kas ir starpnieki šī viedokļa novadīšanai līdz vēlētājiem, proti, reklāmas pakalpojumu sniedzējiem

Korupcijas novēršanas un
apkarotības birojs

Priekšvēlēšanu aģitācijas likums (2)

- Aģitācijas likuma ierobežojumu mērķis ir nodrošināt brīvas vēlēšanas
- Brīvu vēlēšanu principa tvērums attiecas ne tikai uz balsošanas brīdi, bet arī uz vēlētāju gribas veidošanos priekšvēlēšanu periodā
- Šis princips, pirmkārt, prasa, lai valsts nodrošinātu tādas apstākļus, ka būtu iespējams veidoties dažādiem viedokļiem un būtu reāla iespēja šos dažādos viedokļus paust un darīt tos zināmus vēlētājiem
- Šis princips, otrkārt, prasa, lai vēlētājs būtu aizsargāts no nepieļaujamas savas gribas iespaidošanas gan no valsts, gan no privātpersonu puses

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Aģitācijas veicējs

- politiskā partija
- politisko partiju apvienība
 - deputāta kandidāts
- Eiropas politiskā partija
- nesaistītā persona

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Eiropas politiskā partija

- neizvirza deputātu kandidātus Eiropas Parlamenta vēlēšanām
- var veikt priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām, ievērojot noteikumus un kārtību
- priekšvēlēšanu aģitāciju veic savā vārdā
- iesniedz KNAB vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju par aģitāciju, kas veikta Latvijas Republikā

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Nesaistītā persona

- fiziskā persona, juridiskā persona, reģistrēta šādu personu apvienība
- persona nav saistīta ar politiskajām partijām, to veikto aģitācijas kampaņu
- persona priekšvēlēšanu aģitāciju veic un apmaksā savā vārdā
- iesniedz KNAB aģitācijas paziņojumus par līgumiem

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu izdevumu apmērs (1)

- Attiecas uz aģitācijas materiālu izvietošanu un izplatīšanu
- Katram aģitācijas veicējam noteikts max limits
- Ja līguma summa pārsniedz apmēru, jāatsaka līguma noslēgšana

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu izdevumu apmērs (2)

- Latvijā reģistrētai partijai / apvienībai
= deputātu kandidātu sarakstam 635 317,44 EUR
- Eiropas politiskajai partijai 63 531,74 EUR
- Nesaistītajai personai 10 500 EUR

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācija (1)

- politiskās partijas, politisko partiju apvienības, deputāta kandidāta **reklamēšana** plašsaziņas līdzekļos vai citādā veidā
- satur **tiešu vai netiešu aicinājumu balsot par vai pret** kādu politisko partiju, politisko partiju apvienību, deputāta kandidātu

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācija (2)

Priekšvēlēšanu aģitācija = jebkāda veida reklāma

- raksti
- publikācijas
- intervijas
- minējumi un norādes rakstos
- plakāti
- publikācijas internetā vai sociālajos tīklos

utt.

Korupcijas novēršanas un
apkarotāšanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācija (3)

Parasti satur:

- informāciju par deputātu kandidātu, par politisko partiju vai politisko partiju apvienību
- informāciju par politiskās partijas vai politisko partiju apvienības vadošo personu (kura nekandidē)
- iepriekš norādīto personu attēlus
- informāciju par deputātu kandidātu sarakstu
- politiskās partijas logo

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācija (3)

Parasti satur:

- informāciju, kas slavina vai popularizē vai tieši otrādi, kritizē vai negatīvi izceļ norādītos subjektus
- informāciju, kas aicina uz pārmaiņām, vai pretēji aicina palikt pie esošām vērtībām
- informāciju, kas slavina, popularizē vai kritizē valsts vai pašvaldību institūciju, iestādi vai deputātu kandidātu

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Slēptā priekšvēlēšanu aģitācija

Aizliegta !

Slēptajai priekšvēlēšanu aģitācijai pie iepriekšminētajām aģitācijas pazīmēm nāk klāt vēl viena – **par aģitāciju ir saņemta samaksa, bet apmaksātājs jeb atlīdzības devējs nav norādīts.**

Samaksa = jebkāda atlīdzība (mantiski labumi, pakalpojumi, tiesību nodošana, atbrīvošana no pienākuma, atteikšanās no kādām tiesībām par labu citai personai u.c.).

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Jaunums - valoda

- televīzijā, radio, publiskās vietās ārtelpās un iekštelpās, laikrakstos un žurnālos, iespaidtehnikā izgatavotajos materiālos, internetā **apmaksāta** priekšvēlēšanu aģitācija veicama **valsts valodā, latgaliešu rakstu valodā vai lībiešu valodā**
- pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām minētie materiāli var ietvert vai var tikt nodrošināti ar identisku tulkojumu Eiropas savienības dalībvalstu oficiālajās valodās

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Līgumi un norādes

- **līgumu** par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanu **slēdz tieši un nepastarpināti** aģitācijas veicējs vai tā pilnvarota persona ar elektronisko plašsaziņas līdzekli, preses izdevumu, pasta pakalpojumu sniedzēju, interneta un vides reklāmas pakalpojumu sniedzēju
- priekšvēlēšanu aģitācijas materiāla ietvaros skaidri un nepārprotami **norādāms, ka tā ir politiskā reklāma un apmaksātājs**, drukātajiem materiāliem arī **tirāža**

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Priekšvēlēšanu aģitācijas uzskaitē

- KNAB uzskaita partiju tēriņus un seko, lai netiek pārsniegts likumā noteiktais limits
- Līgumslēdzējpusēm (gan Aģitācijas veicējiem, gan Aģitācijas izvietotājiem/izplatītājiem) 3 darba dienu laikā no līguma noslēgšanas dienas jāiesniedz KNAB paziņojums (katrai pusei savs) par paredzamo priekšvēlēšanu aģitāciju
- Veidlapa atrodama šeit <https://www.knab.gov.lv/lv/eiropas-parlamenta-velesanas>
- Paziņojums iesūtams elektroniski, to var darīt arī pa pastu vai arī iesniegt personīgi

Korupcijas novēršanas un
apkarošanas birojs

Atbildība

Noteikta Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 35.pantā

Administratīvā pārkāpuma procesu veic:

- KNAB
- NEPLP (par elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbību)
- Valsts valodas centrs (par valsts valodas lietošanas pārkāpumiem)

Korupcijas novēršanas un
apkaršanas birojs

Tālrunis par priekšvēlēšanu aģitāciju: 67356137

E-pasts: knab@knab.gov.lv

www.knab.gov.lv

Adrese: Citadeles iela1, Rīga, LV-1010

8000 20 70

BEZMAKSAS UZTIĒBAS TĀLRUNIS